

KLECIJA DIO

DIOKLECIJAN

IVO TIJARDOVIĆ

PRIGODNA RIJEČ

Umjetnička akademija u Splitu jedna je od mlađih sastavnica Sveučilišta u Splitu. Utemeljena 1997. godine, danas slavi (tek) petnaestu obljetnicu postojanja i djelovanja, ali s pravom može biti ponosna na postignuto. Podizanje umjetničkog obrazovanja na visokoškolsku, akademsku razinu, promijenilo je kulturno-umjetnički profil, ne samo grada Splita već i čitavog jadranskog prostora Republike Hrvatske. Rezultati umjetničkog i znanstvenog, pedagoškog i nastavnog, stručnog i obrazovnog rada Umjetničke akademije u Splitu danas su ucijepljeni u sve pore kulturno-umjetničkog života i

djeluju, koliko životvorno i kvalitetno toliko i nadahnjujuće, na cijelokupno umjetničko stvaralaštvo njenog užeg i šireg djelokruga rada. Sažimajući u sebi gotovo sve grane umjetničkog područja, potpomognuta vlastitim znanstvenim aparatom, Umjetnička akademija u Splitu, senergijom vlastitih različitosti nastoji pronaći sebi svojstven put. Put je to koji nije unaprijed zadan, ali vrijednost umjetničke spoznaje upravo i jest u istraživanju i traženju, u ustrajnom radu koji se u naslućenom trenutku nadahnuća oslobođa i postaje stvarnost lijepoga. Uvjeren sam da je naša Akademija značajan dio takve stvarnosti.

Dekan
Dr. sc. Branko Matulić
izv. prof.

DIOKLECIJAN POSLJEDNJA OPERA IVE TIJARDOVIĆA

U opsežnom skladateljskom opusu eminentnog predstavnika hrvatskog glazbenog teatra Ive Tijardovića, nalaze se i tri opere: *Dimnjaci uz Jadran* (1950.), *Marko Polo* (1955.) i *Dioklecijan* (1964.). Do danas neizvedena opera u 4 čina i 9 slika pisana u stilu francuske klasične opere nastala je na libreto dr. Branka Radice prema njegovom dramskom djelu *Dioklecijan - historijski spektakl* (1960.). Nastojeći prikazati sve bitne događaje vezane uz ideju i nastanak

antičke kolijevke grada Splita, temeljene jednim dijelom na legendi, a drugim na povijsnim činjenicama, libretist smješta Dioklecijanov lik u razdoblje mlađih vojničkih dana, stupanja na carsko prijestolje i bitnih obilježja njegove vladavine do odlaška s vlasti i na koncu smrti. Čitava paleta kompleksnih ljudskih osjećaja vidljiva je na primjeru Dioklecijana kojeg upoznajemo kao mladog vojnika željnog slave, srditog ubojicu vepra Apera, vođu osvajačkih pohoda, neu-moljivog oca koji se protivi ljubavnoj vezi između kćeri jedinice Valerije i Antonija (pretorijanskog prefekta), te kao poklonika boga Jupitera i ustrajnog protivnika kršćanske vjeroispovijesti koja na kraju izbjija unutar njegove palače i zadaje mu posljednji životni udarac. Prema skladateljevim riječima "raznovrsne lirske i dramske

situacije kao i jedna masovna slika trijumfalnog povratka Dioklecijana iz pobjedonosnog rata u Perziji uvjetovale su upotrebu velikog opernog sastava" koji uključuje 25 solista u glavnim i sporednim ulogama (4 soprana, 4 mezzosoprana, 9 tenora, 7 baritona, 1 bas), zbor, berliozovski operni orkestar i veliki broj statista. Upravo je takva zahtjevna postava desetljećima služila kao opravdanje za nepostavljenu operu u hrvatskim kazališnim kućama unatoč maestrovom nastojanju i mišljenju da je ovo djele njegovo najbolje glazbeno ostvarenje.

Pripremila:
Jelica Valjalo Kaporelo

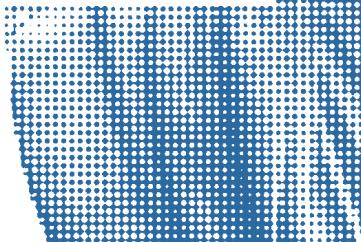

„DIOKLECIJAN“ UMJETNIČKE AKADEMIJE – OPERA KAO PERFORMANCE

Specifična po svome sastavu s tri odjela – likovnim, glazbenim i kazališnim, Umjetnička akademija u Splitu ujedinjuje u sebi stvaralačke tenzije čije neprestano pulsiranje, uza sve izazove, sadrži potencijal za stvaranje novih kvaliteta. Nakon petnaest godina postojanja, na pragu svoje „adolescencije“, dosegla je točku u kojoj sasma drugačije estetske pristupe sjedinjuje u zajedničko stvaralačko nastojanje, imajući na umu i bogatu umjetničku tradiciju

grada u kojem djeluje i streljenja u suvremenoj umjetnosti. Tijardovićeva glazba i Radičin libretto kao estetsko polazište ovdje susreću duh Duchampa i Beuysa, ali i Toma Gotovca, Vlastu Delimar, Sanju Iveković, a neposredno Gorkoga Žuvelu i Sandru Sterle. U scenskoj provedbi, pak, gluma "kipova koji se kreću i govorе" u nakani ostvarenja izričaja suvremenog teatra pokreta oslonjena je na biomehaniku Mejerholjda. Stoga je ovaj naš "Dioklecijan" priča o srazu tradicije i suvremenosti, ispit zrelosti u artikulaciji "misije, vizije i strategije" Umjetničke akademije u Splitu. Ponosni smo što ga polažemo uz pomoć nikada izvođene Tijardovićeve opere, otkrivajući njezine potencijale onima čija je dužnost skrbiti o našoj baštini i stvaranju zaštitnih znakova splitske kulture.

Goran Golovko

IVO TIJARDOVIĆ DIOKLECIJAN

Libretto: Branko Radica

Izvedba: 6. prosinca 2012. u
Hrvatskom narodnom kazalištu Split

Dirigent: Hari Zlodre, izv. prof.

Redatelj: Goran Golovko, izv. prof.

Zborovoda: Vlado Sunko, red. prof.

Suradnik za scenski pokret: Alen
Čelić, docent

Scenografkinja: Ivana Poljak, asi-
stentica na odsjeku Slikarstvo

Kostimograf: Mario Leko, student 2.
god. preddipl. studija Film i video

Suradnica kostimografa: Ana Marin,
gost - vanjski suradnik

Korepetitori: Ana Šabašov, viša
korepetitorica; Tomislav Šošić, 1.

god. preddipl. studija Glasovir;

Petra Šošić, 4. god. preddipl.
studija Glasovir

SOLO PJEVAČI

Dioklecijan: Marijo Krnić, bas ba-
riton, asistent na odsjeku Solo
pjevanje

Valerija: Antonija Teskera, sopran,
studentica 4. god. preddipl. studi-
ja Solo pjevanje

Dirusta: Barbara Sumić, mezzoso-
pran, studentica 4. god. preddipl.
studija Solo pjevanje

Flavija Galla: Bjanka Ivas Mamić,
mezzosoprano, studentica 3. god.
preddipl. studija Solo pjevanje

Tibul: Joško Tranfić, bas, student 3.
god. preddipl. studija Solo pjevanje

Druidska svećenica: Tea Prvinić,
sopran, 4. god. preddipl. studija
Solo pjevanje

Priska: Milica Raičević, sopran, stu-
dentica dipl. studija Solo pjevanje

Pomoćnica svećenice: Vera Obukho-
va, mezzosoprano, studentica dipl.
studija Solo pjevanje / **Ida Bilić,**
sopran, 2. god. preddipl. studija
Solo pjevanje

Dion: Žan Morović, tenor, 2. god.
preddipl. studija Solo pjevanje

Antonije: Vladimir Garić, tenor,
gost - vanjski suradnik

Mentori: Nelli Manuilenko, red.
prof., Cynthia Hansell - Bakić, red.
prof., Terezija Kusanović, docent

STUDENTI 2. GODINE
PREDDIPLOMSKOG STUDIJA GLUMA

Dickles (Dioklecijan): **Stipe Radoja Maksimijan**, Lucij Vero, Rob, Glasnik: **Matko Elezović Kajo**, Konstancije Klor, Aper, Tulij, Vrač: **Franjo Đaković Antonije**: **Ivan Baranović Popea**: **Katarina Romac**

STUDENTI 4. GODINE
PREDDIPLOMSKOG STUDIJA GLUMA

Valerija: **Zorana Kačić**
Dirusta: **Petra Z. Kovačić**
Priska: **Sara Ivelić**
Galerij: **Pere Eranović**
Tibul: **Bojan Brajčić**
Dion: **Marjan Nejašmić Banić**
Flavija Galla, Klaudija Rustika:
Petra M. Kovačić

Galerijska djelatnica: **Davorka Kerum**, stručne službe Umjetničke akademije

-----
ORKESTAR
UMJETNIČKE AKADEMIJE U SPLITU
-----

1. violine: **Svetlana Mandić**, **Marija Čače**, **Nikolina Dorić**, **Tena Vojnović**,

2. violine: **Višnja Sekula**, **Ema Ivković**, **Dea Qivlaku**, **Luka Jadrić**
viole: **Pavel Kandruševich**, **Ivor Ivančić**
violončela: **Vanda Janković**, **Antoni Havelka**, **Mirna Lazić**, **Daniela Kos**
flaute: **Kristina Tomjanović**, **Barbara Mikulić**, **Dunja Stojić**, **Ivana Drocić**, **Maja Čorić**, **Martina Faktor**, **Monika Cvelić**
klarineti: **Marija Berljak**, **Gabriel Tomicić**, **Davor Jelavić**, **Viktor Karažinec**
harfa: **Petra Šošić**

ISPOMOĆ ORKESTRA OPERE HNK-SPLIT
-----

trube: **Nikša Kačić**, **Tonči Vidošević**
horne: **Frano Barović**, **Ljudevit Potza**
trombon: **Miro Pušić**
kontrabas: **Mijo Mišetić**
timpan: **Igor Kralj**
udaraljke: **Dado Musap**

ZBOR UMJETNIČKE AKADEMIJE U SPLITU

Soprani: **Kristina Lukić**, Glazbena teorija, 3. g., **Dora Smajić**, Glazbena teorija, 3. g., **Petra Hrženjak**, Glasovir, 1. g., **Valentina Jurin**, Glazbena pedagogija, 2. g., **Marija Vičević**, Glazbena pedagogija, 3. g., **Domenika Žuvela**, Glaz-

bena pedagogija, 2. g., **Dora Anto-nijević**, Glazbena pedagogija, 3. g., **Franka Kovačević**, Gitara, 1. g., **Antonija Škorput**, Gitara, 1. g., **Hana Huljić**, Glazbena teorija, 4. g., Kompozicija, 2. g., **Nives Bijuković**, Glazbena pedagogija, 2. g., **Maja Danek**, Glazbena teorija, 5. g., **Stela Ivanišević**, Glazbena teorija, 3. g.

Altovi: **Aneta Rudić**, Glasovir, 1. g., **Petra Abramović**, Glasovir, 1. g., **Jelena Erić**, Glazbena pedagogija, 3. g., **Antonija Šoša**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Jelena Jurčić**, Glazbena teorija, 4. g., **Maja Miše**, Glazbena pedagogija, 3. g., **Ana Marija Paladin**, Glazbena pedagogija, 3. g., **Gentijana Qivlaku**, Glazbena teorija, 4. g., **Lana Krolo**, Glazbena pedagogija, 3. g., **Bonita Milatić**, Glazbena teorija, 4. g., **Anamarija Tadin**, Glazbena teorija, 1. g., **Helena Gudelj**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Ana Šeparović**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Iva Dragaš**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Anna Tomičić**, Glazbena pedagogija, 1. g.

Tenor: **Mario Vrgoč**, Glasovir, 2. g., **Sunčica Huljić**, Glazbena pedagogija, 3. g., **Mladen Kalebić**, Glazbena pedagogija, 4. g., **Dragan Mamuza**, Gitara, 3. g., **Bernard Kahle**, Glazbena teorija, 4. g., **Pja-**

nić Deni, Glazbena pedagogija, 4. g., **Luka Demarin**, Glazbena teorija, 1. g., **Jorge Sladić**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Vedran Roguljić**, Glazbena pedagogija, 1. g.

Basovi: **Marinko Lasan Zorobabel**, Glazbena teorija, 1. g., **Mladen Šimić**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Goran Cetinić-Koča**, Gitara, 2. g., **Ivan Štorić**, Glasovir, 2. g., **Martin Andrijašević**, Gitara, 2. g., **Filip Klauček**, Glazbena pedagogija, 2. g., **Tomislav Šošić**, Glazbena teorija, 3. g., Glasovir, 1. g., **Josip Tomasović**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Toni Kožul**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Jakov Salečić**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Ivan Banov**, Glazbena pedagogija, 1. g., **Ivan Čače**, Glazbena teorija, 1. g., dipl. studij, **Andrija Ječmenjak**, Glazbena pedagogija, 2. g., **Matija Kučić**, Gitara, 1. g.

OSTALI DJELATNICI HNK SPLIT

Inspicijent: **Elza Tudor Gančević**
Voditelj pozornice: **Vlado Vladušić**
Oblikovatelj svjetla: **Srdan Barbarić**
Oblikovatelj tona: **Tomislav Luetić**
Video: **Ivica Kalinić**
Tapetarski radovi: **Gordan Ivanković**
Maskerski radovi: **Dolores Žanko**,
Božana Krstić

Sveučilište u Splitu
Umjetnička akademija u Splitu
**Povodom 15. obljetnice Umjetničke
akademije u Splitu**
Pod pokroviteljstvom Predsjednika
Republike Hrvatske; Ministarstva
znanosti, obrazovanja i sporta RH;
Ministarstva kulutre RH; Grada Splita

Izdavač: Umjetnička akademija u Splitu
Za izdavača: Branko Matulić

Split, 2012. g.

